

RIIGITEE TUNNUSTELE VASTAVUSE HINDAMISE ARUANNE

Kambja vallas asuvad riigi kõrvalmaanteed

22130 Tartu - Ülenurme tee km 3,084-3,887

22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385

Koostaja:

Transpordiameti teevara osakond

Tallinn 2022 ja 2025

Sisukord

1. Sissejuhatus	3
2. Hindamise aluseks olevad riigitee tunnused	3
3. 22130 Tartu - Ülenurme tee km 3,084-3,887 riigitee tunnuste hindamine	5
4. 22130 Tartu - Ülenurme tee hindamise kokkuvõte.....	8
5. 22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385 riigitee tunnuste hindamine.....	8
6. 22193 Külitse kaupluse tee hindamise kokkuvõte.....	11
7. Aruande kokkuvõte.....	12

1. Sissejuhatus

Kambja Vallavolikogu 29.juuni 2022.a otsuse nr 41 alusel esitas Kambja Vallavalitsus oma kirjaga 26.07.2022 nr 4-11/2796 taotluse Tartu maakonnas Kambja vallas asuva 3 riigitee üleandmiseks kohalikuks teeks, 5 kohaliku tee üleandmiseks riigiteeks ja 7-l riigile kuuluval maaüksusel asjaõiguste omandamiseks neil paiknevate teede seadustamisel kohalikus teeks. Peale maakorraldustööde läbiviimist esitati Kambja Vallavalitsuse korraldusega nr 555 23.oktoobrist 2025.a Transpordiametile taotlus 8 munitsipaalmaa üksuse riigile üleandmiseks ning 11 riigi maaüksuse vallale omandamiseks. Riigitee tunnustele vastavuse hindamine teostatakse eraldi aruannetena, grupeerides taotluse esemed vastavalt vormistamiseks vajalike dokumentide valmidusele. Menetluse ajal muutus teeregistris osaliselt riigitee nimi ja km aadress võrreldes taotluse andmetega.

Käesolevas aruandes hinnatakse 2 riigi kõrvalmaantee:

- 22130 Tartu - Ülenurme tee km 3,084-3,887
- 22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385

vastavust riigitee tunnustele eesmärgil anda need riigiteed tasuta Kambja vallale kohalikuks teeks seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

Esialgelt 2022.a koostatud hindamisaruannet on täiendatud 2025.sügisel Kambja Vallavalitsuselt laekunud taotluse põhjal, viies sisse moodustatud uute maaüksuste ja teede täpsustatud andmed.

2. Hindamise aluseks olevad riigitee tunnused

Taotluse läbivaatamisel hinnatakse tee vastavust riigitee tunnustele s.h. eeldustele riigitee liigi määramiseks. Vastavalt ehitusseadustiku paragrahvile 92 ja Transpordiameti riigitee määramise juhendile analüüsitakse neljale riigitee tunnusele koosmõjus vastavust:

2.1 Teed võib kasutada igaüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides

Riigiteeks määratud tee peab olema avalikult kasutatav, kuna nii on sätestatud ehitusseadustikus. Avalikult kasutatavat teed võib kasutada igaüks õigusaktides sätestatud piiranguid jälgides. Kui tee asukoht ja liikluskeskkond ei võimalda teekasutajale vaba juurdepääsu ja ohutut liiklemist või kui piirangud teeliiklusele ei ole kehtestatud riigi haldusorgani poolt, ei ole tee avalikult kasutatav riigitee. Tee määramisel riigiteeks prevaleerib riigi avalik huvi kohaliku avaliku huvi või erahuvi üle.

Kui tee avalik kasutamine ei ole tagatud, siis teistele tunnustele vastavust ei hinnata ja teed ei saa määrata riigiteeks.

2.2 Teel on valdavalt asulaväline liikluskord

Asulaväline liikluskord on teel, millele ei ole liiklusemärgiga 571 „Asula“ kehtestatud asulasisest liikluskorda. Linnalist asustusüksust läbival riigitee osal on üldjuhul asulasisene liikluskord, aga ruumilise planeeringu kehtestamisega võib seal ette näha asulavälise liikluskorra.

Tee vastab riigitee tunnusele, kui liikluse analüüs näitab vastavust ühele riigitee liigile:

Põhimaanteele on iseloomulik intensiivne sujuv asulaväline mootorsõidukite liiklus, mis võimaldab teekonna kiiret läbimist reisijate või kaupade ohutul transportimisel riigi eri piirkondadesse või läbi rahvusvahelise piiripunkti.

Tugimaanteele on iseloomulik sõidueesõigusega asulaväline läbiv mootorsõidukite liiklus reisijate või kaupade ohutuks transportimiseks piirkondlike keskuste ja mitmeviisiliste (multimodaalsete) transpordisõlmede vahel.

Kõrvalmaantee on iseloomulik mootorsõidukite asulavälise liikluse jaotamine või kogumine kohalikest maanteedelt ja muudelt teedelt, et transportida reisijaid- või kaupu piirkonnale tähtsate sihtkohtade vahel.

Liikluse kogumis-ja jaotamisfunktsiooniga teel ei ole riigitee tunnust, kui tee ainukeseks otstarbeks on juurdepääsu tagamine erakinnistutele.

Ühendustee on iseloomulik mootorsõidukite liiklusvoogude kanaliseerimine või ühendamine liiklussõlmedes ja ristmikel või liikluse suunamine ajutisele teele.

Riigi jäätee rajatakse talvel, piisava tugevusega jääoludes, riigiteede liikluse suunamiseks ajutisele teele üle jäätunud veekogu.

Muu riigitee võimaldab omaette liiklemise kergliiklusteel või muul riigile vajalikul teel, mis pole põhimaantee, tugimaantee, kõrvalmaantee ega ühendustee.

Riigi kergliiklusteele on üldjuhul iseloomulik asulaväline liikluskeskkond. Mootorsõidukite liiklusega riigitee ääres jalakäijate, jalgratturite, pisimopeedide, kergliikurite või robotliikurite liiklemine võimaldatakse neile eraldi ettenähtud liiklusruumis, mis on ehituslikult või liikluskorralduslikult sõiduteest eraldatud.

Kergliiklusteel on riigitee tunnused, kui:

- 1) riigiteel fikseeritud liiklusohtriku koha likvideerimiseks rajatakse kergliiklejatele turvalisem, omaette liikluskeskkond;
- 2) konkreetsele riigiteele kergliiklustee projekteerimisnormide ja Transpordiameti juhendi „Kergliiklustristu kavandamise juhend“ kohaldamisel tuleb kergliiklejad eraldada mootorsõidukitest ning läheduses pole võimalik kergliiklejate ohutuks liikumiseks kasutada teist olemasolevat avalikult kasutatavat teed.

2.3 Tee ühendab riigile olulisi sihtkohti

Tee vastab riigitee tunnusele, kui ühendusfunktsiooni analüüs näitab vastavust ühele riigitee liigile:

Põhimaantee ühendab pealinna riigi oluliste keskustega, neid omavahel või suundub rahvusvahelisse piiripunkti, on üle-euroopalise transpordivõrgustiku TEN-T tee või rahvusvahelise E-teede võrgu tee Eesti territooriumil.

Tugimaantee ühendab linnu omavahel või on linnast ümbersõidu tee, tagab linnade ning kõrvalmaanteede võrgustiku optimaalse ühenduse teise tugimaantee või põhimaantee, suundub asustusüksusse, kus paikneb TEN-T transpordivõrgustiku või riigile oluline transpordisõlm.

Kõrvalmaantee tagab optimaalselt ühendused alevite ja alevike vahel ning nende ühendamise linnaga ja teise riigiteega, moodustab riigi toimepidevuseks vajaliku optimaalse teedevõrgu või suundub riigi transpordisüsteemi sihtkohta:

- 1) transpordisõlme rongipeatusse, avalikult kasutatavasse lennujaama, kaugliini või maakonnaliini teenindavasse reisisadamasse, välisriigi veesõidukite teenindamise õigusega kaubasadamasse;
- 2) piirikontrollita piiriületuskohta sisepiiril või Eesti -Vene reisijate piiripunkti Saatses;
- 3) muusse riigile ja piirkonnale olulise huviga sihtkohta.

Ühendustee ühendab ühtse liikluskorraldusega lähestikku paiknevaid riigiteid, eelõige ristmike ja liiklussõlmede alal.

Riigi jäätee rajatakse jäätunud veekogule olemasoleva riigitee marsruudi ajutise pikendusena.

Muu riigitee tagab põhimaanteeks, tugimaanteeks, kõrvalmaanteeks või ühendusteeiks mitteliigitava tee kaudu riigile vajaliku sihtkoha ühenduse riigiteede võrguga. Muuks riigiteeks liigitatakse ka riigi kergliiklustee.

Riigi sõidutee kõrval paiknev kergliiklustee on riigitee, kui tagab ühenduse:

- 1) bussipeatusega, rongipeatusega, sadamaga, lennujaamaga, piiripunktiga ja seal „pargi ja sõida“ parklaga;

- 2) suubumiseni läheduses paikneva teise avalikult kasutatava teega;
- 3) riikliku huvikohaga;
- 4) rahvusvahelise EuroVelo või üleriigilise jalgrattamarsruudi sihtkohtadega.

2.4 Transpordiamet saab teomanikuna ühtselt korraldada teehoidu ja liikuvust

Tee vastab riigitee tunnusele, kui Transpordiamet teomanikuna saab ühtselt korraldada teehoidu ja kavandada liikuvust kõigi 3 alljärgneva alatunnuse olemasolul:

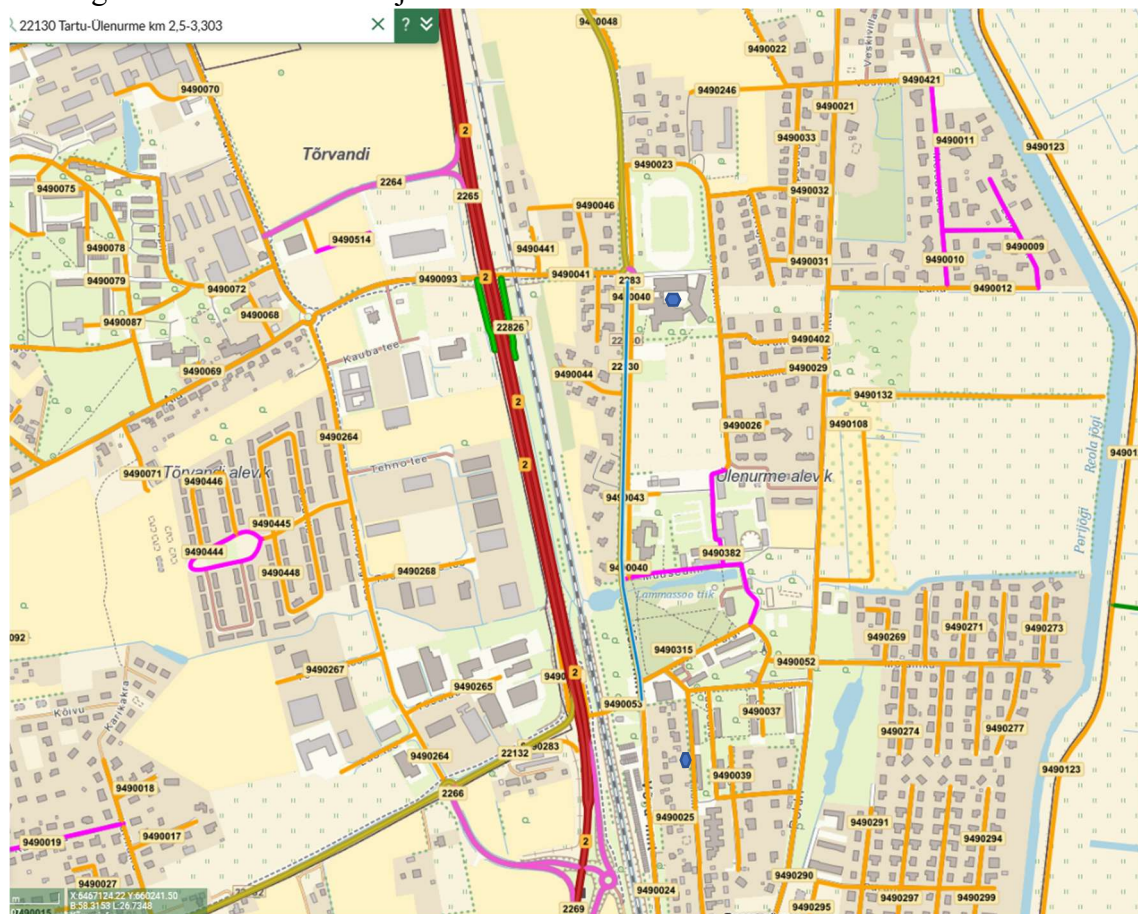
- 1) Transpordiametil koos korrashoiu ettevõtjaga on võimalik mõistlike teehoiukuludega tagada avalikult kasutatava tee seisundinõuete ühtne täitmine teede võrgustikus, arvestades asukohas kehtivate keskkonnakaitse, muinsuskaitse või ehituslike piirangutega ning tehnovõrkude kaitsevööndite kitsendustega.
- 2) Transpordiamet saab liikleja teekonnal kehtestada ühtse ohutu liikluskorralduse ja võimaldada sujuva liikuvuse erinevate transpordiliikide vahel.
- 3) Transpordiameti teenistujatel, lepingupartneri esindajatel ja korrashoiutehnikal on vaba juurdepääs teerajatistele.

Tee hinnatakse riigitee tunnustele vastavaks **kõigi nelja** tunnuse tuvastamisel. Eeldatav riigitee liik määratakse tunnuste 2.2 ja 2.3 koosmõjus.

3. 22130 Tartu-Ülenurme tee km 3,084-3,887 riigitee tunnuste hindamine

Riigitee 22130 Tartu-Ülenurme tee km 3,084-3,887 (edaspidi *teelõik*) pikkusega 0,803 km paikneb Tartu maakonnas Kambja vallas Ülenurme alevikus.

Teelõigu asukoht on näidatud joonisel 1.

Joonis 1. Riigitee 22130 Tartu-Ülenurme tee km 3,084-3,887 asukoht Kambja vallas (peenike sinine joon).

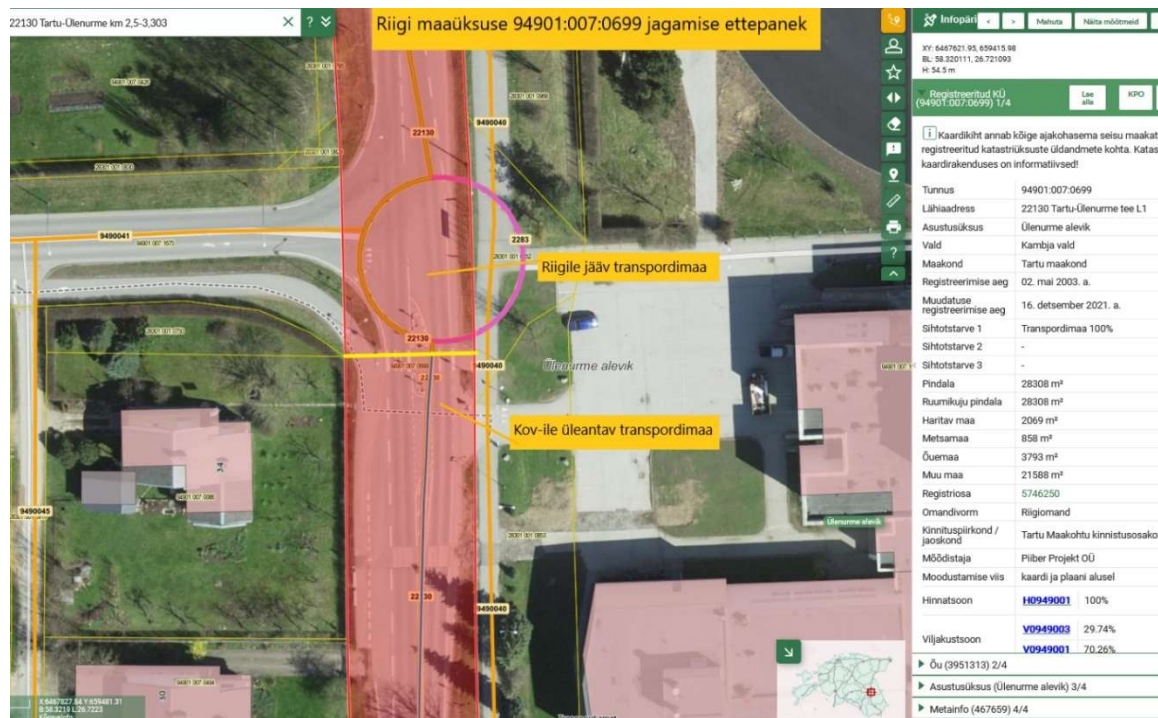
Tegemist on 8 meetri laiuse asfaltbetoonkattega teega, mille sõidutee laius on 6,0 m ja mis paikneb 11 m laiusel muldkehal. Teelõigu ääres on ühepoolne tänavavalgustus. Teelõigu kõrval, haljasribaga eraldatult paikneb munitsipaalmaal omaette kergliiklustee, mis ei ole teeregistrisse kantud. Teelõigul on üks väljaehitatud bussipeatus.

Teelõik paikneb riigi transpordimaal. Kinnistu andmed esmase taotluse esitamisel:

Tartu Maakohtu kinnistusosakonna kinnistu number 5780050, riigiomand, katastritunnus 94901:007:0699, pindala 7972 m², sihtotstarve transpordimaa 100%.

Samal maaüksusel paikneb ka tee eesmine osa, mille üleandmist vald ei taotle. Seetõttu tuli tee üleandmisele eelnevalt teostada maakorraldustööd kinnisasja jagamiseks, jättes riigiteeks jääva 22130 Tartu-Ülenurme tee osa teenindamiseks vajaliku maa riigile.

Varasema maaüksuse 94901:007:0699 jagamise ettepanek on joonisel 2.

Joonis 2. Riigiteed 22130 Tartu-Ülenurme tee teenindava maaüksuse jagamise ettepanek (kollane joon punasel taustal).

Maakorralduse tulemusena moodustati üleandmisele kuuluva teosa teenindamiseks uus maaüksus:

Tartu Maakohtu kinnistusosakonna registriora number 5746250, katastritunnus 28301:001:2303, pindala 14116.0 m², sihtotstarve transpordimaa 100%, riigiomand.

Hindamine tulemused tunnuste lõikes:

3.1 Teed võib kasutada igaüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides

Teelõik on määratud avalikult kasutatavaks selle kandmisega riigiteede nimekirja, mis on kehtestatud majandus- ja taristuministri määrusega nr 72 „Riigiteede liigid ja riigiteede nimekiri“. Teelõigul ei ole piiranguid või kitsendusi, mis takistaks avalikku kasutamist.

Teelõik vastab riigitee tunnusele.

3.2 Teel on valdavalt asulaväline liikluskord

Teelõigul on asulasisene kahe-suunaline liikluskord. Liikluskorra ja piirkiiruse 50 km/h määrab tähistus liikluskorraga 571 „Asula“, kusjuures lõigu alguses 330 m ulatuses on piirkiiruseks 40 km/h. Kergliikluse ja mootorsõidukite liiklusvood on teineteisest eraldatud haljasribaga, ühepoolne kergliiklustee paikneb munitsipaalmaal. Teeliikluse iseloomuks on erakinnistute ja teelt hargnevate kohalike põiktänavate liikluse kogumine ja jaotamine, koolimajale ja kaubanduskeskusele juurdepääsu võimaldamine. Valdavalt kohalik liiklus. Teelõigul on teatud määral ka alevikku läbivat liiklust, sest teelõigu lõpust jätkub marsruut kohaliku teena. Teel toimib kohalik bussiliin.

Teelõigul oli 2024.a keskmine liiklussagedus 5844 sõidukit ööpäevas, 99% sõidu- ja pakiautod. Bussid ja autorongid kasutavad teisi läheduses paiknevaid riigiteid.

Teelõik ei vasta liikluse iseloomult riigitee tunnusele, kuna kogu ulatuses on kehtestatud asulasisene liikluskord, sh täiendav kiiruse piirang ja prevaleerib kohalik liiklus.

3.3 Tee ühendab riigile olulisi sihtkohti

Teelõik ei ole TEN-T teedevõrgu ega E-teede võrgustiku osa. Teelõigul ei ole tähtsust rahvusvaheliste teede võrgustikus. Teelõik paikneb kogu ulatuses ühe kohaliku omavalitsuse halduspiirides, täites aleviku sisese tee funktsiooni.

Teelõik algab ringristmikult kohaliku teega 9490041 Ülenurme ülesõit, mille üleandmist riigiteeks Kambja vald sama taotlusega soovib. Teelõik on riigiteena tupiktee, lõppedes Ülenurme alevikus COOP kaubanduskeskuse ees. Teeliikleja otsemarsruut jätkub Kambja vallale kuuluval kohalikul teel 9490024 Võru mnt. Teelõigu lõpust hargneb kohalik kergliiklustee, mis Tartu-Petseri raudteed ületades ning põhimaantee 2 altpääsu kaudu tagab kergliiklejatele ühenduse Ülenurme aleviku läänepoolse osaga ning Tõrvandi alevikuga.

Teelõigu põhiliseks funktsiooniks on juurdepääsu võimaldamine erakinnistutele ja hargnevatele kohalikele teedele. Teelõik ei oma tähtsust riigi toimepidevuseks vajaliku teena, sest läheduses riigile alles jäävate teede (riigi põhimaantee 2, kõrvalmaantee 22130 ja teisel pool põhimaanteed 2 riigiteeks üleantavad kohalikud teed) tihedus tagab piirkonnas riigiteede võrgustikuna toimimise, sh vajadusel liikluse ajutise ümbersuunamise. Teelõigu üleandmisel kohalikuks teeks säilib selle põhiootusena erakinnistutele juurdepääsu tagamine ja kohalike tänavate ühendamine ühtseks kohalikuks teedevõrguks.

Teelõik ei vasta riigitee ühendusfunktsiooni tunnusele.

3.4 Transpordiamet saab teeomanikuna ühtselt korraldada teehoidu ja liikuvust

Teeäärse hoonestusega, väikese liikumiskiirusega teel ei saa Transpordiameti partner - teehooldaja talvisel lumetõrjel kasutada asulavälisele (teeäärse hoonestuseta) riigitee liiklusele kohandatud efektiivseid kiirlumesahku, mis paiskavad lume teest eemale.

Kuna Transpordiameti partnerite - hooldefirmade masinapark ja kasutatavad tehnoloogiad on ette nähtud eelkõige asulaväliste teede korrashoiutöödeks, ei saa Transpordiamet asulasiseses liikluskorras tänavate hoidu efektiivselt korraldada. Eeldab teehooldajal täiendavalt spetsiifilise masinapargi soetamist. Tupiktee korrashoid suurendab Transpordiameti kulutusi korrashoiulepingutes.

Teelõigu üleandmine kohalikuks teeks võimaldab kohalikul omavalitsusel korraldada ühtselt teehoidu ja liiklust Ülenurme tänavatel ja kergliiklusteedel, parendada liikuvust kohalike

elanike ja ettevõtete huvides. Alles jääval riigiteede võrgustikul saab Transpordiamet ühtselt korraldada teehoidu.

Teelõigu konstruktsiooni ja tehnovõrkude seisukord võimaldavad korrashoidu teostaval hooldefirmal täita tee seisundinõudeid.

Tee vastab osaliselt tehoiu ja liikuvuse ühtse korraldamise tunnusele.

4. 22130 Tartu – Ülenurme tee km 2,5-3,303 riigitee tunnuste hindamise kokkuvõte

Kambja Vallavalitsus oma kirjaga 26.07.2022 nr 4-11/2796 ja Kambja Vallavalitsuse korraldusega nr 555 23.oktoobrist 2025.a on esitanud taotluse Tartu maakonnas Kambja vallas Ülenurme alevikus asuva riigi kõrvalmaantee 22130 Tartu-Ülenurme tee km 3,084-3,887 üleandmiseks vallale kohalikuks teeks koos teed teenindava maaga. Teelõigu pikkus 0,803 kilomeetrit. Tegemist on 8 meetri laiuse a/b kattega, 1+1 sõiduradadega teega, mis paikneb 11 m laiusel muldkehal. Riigiteena tupiktee. Teel oli 2024.a keskmine liiklussagedus 5844 sõidukit ööpäevas, neist 99% sõidu- ja pakiautod.

Riigitee tunnustele vastavuse hindamine tulemused tunnuste lõikes on tabelis 1.

Riigitee tunnus		22130 Tartu-Ülenurme tee km 3,084-3,887		
		Vastab	Vastab osaliselt	Ei vasta
1	Teed võib kasutada igaüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides	V		
2	Teel on valdavalt asulaväline liikluskord			X
3	Tee ühendab riigile olulisi sihtkohti			X
4	Transpordiamet saab teomanikuna ühtselt korraldada teehoidu ja liikuvust		VX	

Tabel 1. Riigitee 22130 Tartu-Ülenurme tee km 3,084-3,887 riigitee tunnustele vastavuse koondhinnang.

Kokkuvõttes praeguse riigitee 22130 Tartu-Ülenurme tee lõik km 3,084-3,887 ei vasta riigitee tunnustele, sest neljast riigiteele iseloomulikust tunnusest kahele puudub vastavus. Maakorralduse tulemusena moodustati üleandmisele kuuluva teeosa teenindamiseks uus maaüksus.

Kambja Vallavalitsuse taotluse tee üleandmiseks kohalikuks teeks koos maaüksusega **28301:001:2303** riigilt tasuta omandamisega saab rahuldada.

5. Riigitee üleandmisel kaasa antav tehoiu toetus

Vabariigi Valitsuse 6. veebruari 2015. a määrusega nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord“ on kehtestatud, et kohaliku omavalitsuse üksusele antakse toetust endiste riigiteede hoiuks 2200 eurot iga alates 2026. aastast üle antud kilomeetri kohta, mis korrutatakse määruse

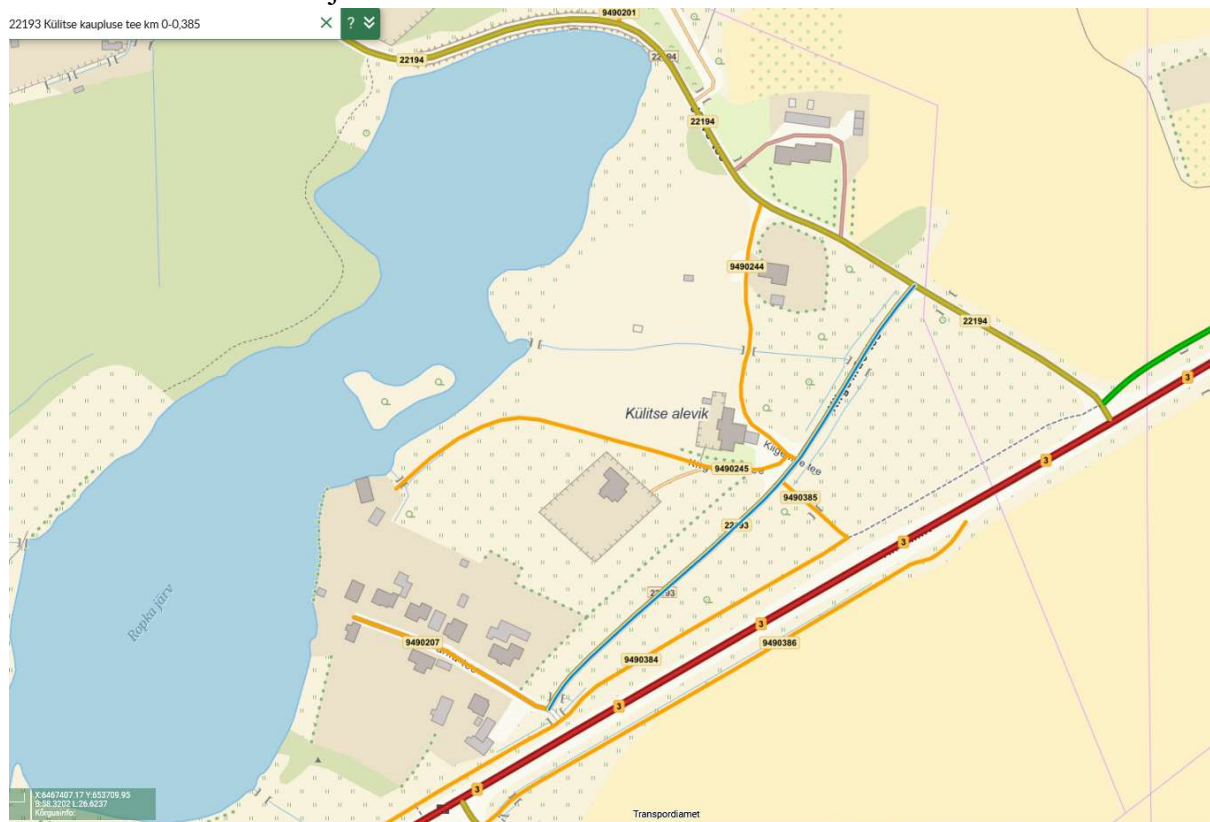
lisas toodud tee tüübi, laiuse ning liiklussageduse koefitsiendiga. Toetus määratakse lisaks ka teel paikneva silla eest sõltuvalt pikkusest ja laiusest.

22130 Tartu-Ülenurme tee km 3,084-3,887 teelõik on 0,803 km pikkune. 8,0 m laiune mustkate, keskmine liiklussagedus 5844 autot/ööp. Teeomaniku ülesannete üleandmisel antakse iga-aastaselt kohalikule omavalitsusele riigi poolset teehoiu toetust summas **5186 €**.

6. 22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385 riigitee tunnuste hindamine

Riigitee 22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385 (edaspidi *tee*) paikneb Tartu maakonnas Kambja vallas Külitse alevikus riigimaal. Kinnistu andmed: Tartu Maakohtu kinnistusosakonna kinnistu number 5881550, katastritunnus **94901:005:0304**, pindala 5091 m², sihtotstarve transpordimaa 100%.

Tee asukoht on näidatud joonisel 3.

Joonis 3. Riigitee 22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385 asukoht Kambja vallas (peenike sinine joon).

Tegemist on 6,2 meetri laiuse mustkattega teega, mille sõidutee laius on 6,0 m ja mis paikneb 9,2 m laiusel muldkehal. Tee pikkus 0,385 km. Tee paikneb ühel riigi transpordimaa üksusel.

Hindamine tulemused tunnuste lõikes:

6.1 Teed võib kasutada igaüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides

Tee on määratud avalikult kasutatavaks selle kandmisega riigiteede nimekirja, mis on kehtestatud majandus- ja taristuministri määrusega nr 72 „Riigiteede liigid ja riigiteede nimekiri“. Teel ei ole piiranguid või kitsendusi, mis takistaks avalikku kasutamist.

Tee vastab riigitee tunnusele.

6.2 Teel on valdavalt asulaväline liikluskord

Riigiteena tupikteel on asulasisene kahesuunaline liikluskord. Liikluskorra ja piirkiiruse 50 km/h määrab tähistus liiklusemärgiga 571 „Asula“ Külitse aleviku piiril. Teeliikluse iseloomuks on era- ja munitsipaalomandis kinnistutelt ning teelt hargnevalt kohalikelt teedelt liikluse kogumine ja jaotamine. Ainult kohalik liiklus. Teelõigu lõpus hargneb marsruut erateeks ja kergliiklejatele ühendusteeks põhimaantee 3 äärse kergliiklusteeni.

Teel oli 2024.a keskmine liiklussagedus 130 sõidukit ööpäevas, neist 100% sõidu- ja pakiautod. Tee ei vasta liikluse iseloomult riigitee tunnusele, kuna kogu ulatuses on kehtestatud asulasisene liikluskord ning teel on ainult kohalik liiklus.

6.3 Tee ühendab riigile olulisi sihtkohti

Tee ei ole TEN-T teedevõrgu ega E-teede võrgustiku osa. Teel ei ole tähtsust rahvusvaheliste teede võrgustikus. Tee paikneb kogu ulatuses ühe kohaliku omavalitsuse halduspiirides, täites aleviku sisese tee funktsiooni.

Tee algab ristmikult riigi kõrvamaanteega 22194 Külitse järve tee, mille üleandmist kohalikuks teeks vald samuti taotleb. Tee on riigiteena tupiktee, lõppedes erakinnistu piiril. Kergliikleja teekonna jätkuks on rajatud ühendustee põhimaantee 3 kõrval paikneva kergliiklusteedega.

Tee funktsiooniks on juurdepääsu võimaldamine erakinnistutele ja hargnevatele kohalikele teedele. Varasemalt oli tee põhifunktsiooniks juurdepääs kohaliku kauplusele, aga pood on ammu likvideeritud. Tee ei oma tähtsust riigi toimepidevuseks vajaliku teena, sest läheduses riigile alles jäävad riigi põhimaantee 2 ja kõrvalmaantee 22195 tagavad piirkonnas riigiteede võrgustikuna toimimise, sh vajadusel liikluse ajutise ümbersuunamise. Tee üleandmisel kohalikuks teeks säilib selle põhiootustena erakinnistutele juurdepääsu tagamine ja kohalike tänavate ühendamine ühtseks kohalikuks teedevõrguks.

Tee ei vasta riigitee ühendusfunktsiooni tunnusele.

6.4 Transpordiamet saab teemanikuna ühtselt korraldada teehoidu ja liikuvust

Väikese liikumiskiirusega lühikesel tupikteel ei saa Transpordiameti partner - teehooldaja talvisel lumetõrjel kasutada asulavälisele riigitee liiklusele kohandatud efektiivseid kiirlumesahku, mis paiskavad lume teest eemale.

Kuna Transpordiameti partnerite - hooldefirmade masinapark ja kasutatavad tehnoloogiad on ette nähtud eelkõige asulaväliste teede korrashoiutöödeks, ei saa Transpordiamet asulasiseses liikluskeskkonnas tänavate hoidu efektiivselt korraldada. Eeldab teehooldajal täiendavalt spetsiifilise masinapargi soetamist. Tupiktee korrashoid suurendab Transpordiameti kulutusi korrashoiulepingutes.

Tee üleandmine kohalikuks teeks võimaldab kohalikul omavalitsusel korraldada ühtselt teehoidu ja liiklust Külitse aleviku tänavatel ja kergliiklusteedel, parendada liikuvust kohalike elanike ja ettevõtete huvides. Alles jääval riigiteede võrgustikul saab Transpordiamet ühtselt korraldada teehoidu.

Tee konstruktsiooni ja tehnovõrkude seisukord võimaldavad korrashoidu teostaval hooldefirmal täita tee seisundinõudeid.

Tee vastab osaliselt teehoiu ja liikuvuse ühtse korraldamise tunnusele.

7. 22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385 riigitee tunnuste hindamise kokkuvõte

Kambja Vallavalitsus oma kirjaga 26.07.2022 nr 4-11/2796 ja Kambja Vallavalitsuse korraldusega nr 555 23.oktoobrist 2025.a on esitanud taotluse Tartu maakonnas Kambja vallas Külitse alevikus asuva riigi kõrvalmaantee 22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385 üleandmiseks vallale kohalikuks teeks koos teed teenindava maaga. Teelõigu pikkus 0,385 kilomeetrit. Tegemist on 6,2 meetri laiuse mustkattega teega, mis paikneb 9,2 m laiusel muldkehal. Sõidukitele tupiktee. Teel oli 2024.a keskmine liiklussagedus 130 sõidukit ööpäevas, neist 100% sõidu- ja pakiautod.

Riigitee tunnustele vastavuse hindamine tulemused tunnuste lõikes on tabelis 2.

Riigitee tunnus		Riigitee 22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385		
		Vastab	Vastab osaliselt	Ei vasta
1	Teed võib kasutada igaüks õigusaktides sätestatud piiranguid järgides	V		
2	Teel on valdavalt asulaväline liikluskord			X
3	Tee ühendab riigile olulisi sihtkohti			X
4	Transpordiamet saab teomanikuna ühtselt korraldada teehoidu ja liikuvust		VX	

Tabel 2. Riigitee 22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385 riigitee tunnustele vastavuse koondhinnang.

Kokkuvõttes praegune riigitee 22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385 ei vasta riigitee tunnustele, sest neljast riigiteele iseloomulikust tunnusest kahele puudub vastavus. Kambja Vallavalitsuse taotluse tee üleandmiseks kohalikuks teeks koos teega kinnisasja riigilt tasuta omandamisega saab rahuldada.

Tee üleandmisele eelnevalt ei ole vaja teha maakorraldustöid.

8. Riigitee üleandmisel kaasa antav teehoiu toetus

Vabariigi Valitsuse 6. veebruari 2015. a määrusega nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord“ on kehtestatud, et kohaliku omavalitsuse üksusele antakse toetust endiste riigiteede hoiuks 2200 eurot iga alates 2026. aastast üle antud kilomeetri kohta, mis korrutatakse määruse lisas toodud tee tüübi, laiuse ning liiklussageduse koefitsiendiga. Toetus määratakse lisaks ka teel paikneva silla eest sõltuvalt pikkusest ja laiusest.

22193 Külitse kaupluse tee on 0,385 km pikkune. 6,2 m laiune mustkate, keskmine liiklussagedus 130 autot/ööp. Teeomaniku ülesannete üleandmisel antakse iga-aastaselt kohalikule omavalitsusele riigi poolset teehoiu toetust summas **1 368 €**.

9. Aruande kokkuvõte

Kambja Vallavalitsus taotles Tartu maakonnas Kambja vallas asuva 3 riigitee üleandmist kohalikuks teeks, 5 kohaliku tee üleandmist riigiteeks ja 7-l riigile kuuluval maaüksusel asjaõiguste omandamist neil paiknevate teede seadustamisel kohalikus teeks. Peale maakorraldustööde läbiviimist esitati Kambja Vallavalitsuse korraldusega nr 555 23.oktoobrist 2025.a Transpordiametile taotlus 8 munitsipaalmaa üksuse riigile üleandmiseks ning 11 riigi maaüksuse vallale omandamiseks.

Käesolevas aruandes hinnati 2 riigi kõrvalmaanteed:

22130 Tartu - Ülenurme tee km 3,084-3,887

22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385

eesmärgil anda need riigiteed tasuta Kambja vallale kohalikuks teeks seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

Vastavalt ehitusseadustiku paragrahvile 92 ja Transpordiameti riigitee määramise juhendile hinnati aruandes nende 2 tee neljale riigitee tunnusele koosmõjus vastavust.

Hindamise tulemuste koond on tabelis 3.

Tee number, nimi ja km aadress	Vastavus riigitee tunnustele		Haldusakti andmiseks eeltoimingute vajadus	
	Vastab	Ei vasta	Oli vaja	Ei ole vaja
22130 Tartu - Ülenurme tee km 3,084-3,887		X	Kinnisasja jagamine	
22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385		X		X

Tabel 3. Hindamise tulemuste koond Kambja vallas 2 riigitee kohalikuks teeks üleandmisel

Kambja Vallavalitsuse taotluse riigiteede 22130 Tartu - Ülenurme tee km 3,084-3,887 ja 22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385 üleandmiseks kohalikuks teeks koos teega kinnisasjade riigilt tasuta omandamisega saab rahuldada. Kohalikule omavalitsusele üleantava 2 riigitee **kogupikkus on 1,188 km.**

Tee üleandmiseks haldusakti andmisele eelnevalt oli riigiteel 22130 Tartu - Ülenurme tee km 3,084-3,887 vaja teha maakorraldustöid kinnisasja jagamiseks, mis ka valla poolt teostati. Vallale üleantav teeosa paikneb nüüd katastriüksusel **28301:001:2303.**

Riigitee 22193 Külitse kaupluse tee km 0-0,385 üleandmise otsustamiseks eelnevad tegevused ei olnud vajalikud. Vallale üleantav tee paikneb katastriüksusel **94901:005:0304.**

Kahel senisel riigiteel teeomaniku ülesannete üleandmisel antakse iga-aastaselt kohalikule omavalitsusele riigi poolset **teehoiu toetust kokku summas 6 554 €.**

Riigiteega kinnisasja üleandmine kohalikule omavalitsusele põhjustab muudatuse riigiteede nimekirjas, mis on kinnitatud ja mida muudetakse majandus- ja taristuministri määrusega nr 72 „Riigiteede liigid ja riigiteede nimekiri“. Seetõttu oli Transpordiametil vaja enne kinnisasjade tasuta võõrandamise või omandamise otsustamist saada kirjalik nõusolek valdkonna eest vastutavalt ministeeriumilt. Kliimaminister andis kirjaga 24.10.2023 nr 19-29/23/4959 nõusoleku riigiteedega maaüksuste tasuta võõrandamiseks Kambja vallale.